

VENDIM
Nr.11, datë 12.4.2011

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Xhezair Zaganjori	anëtar i	“	“
Petrit Plloçi	anëtar i	“	“
Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Sokol Sadushi	anëtar i	“	“
Sokol Berberi	anëtar i	“	“
Admir Thanza	anëtar i	“	“
Altina Xhoxhaj	anëtare e	“	“
Vladimir Kristo	anëtar i	“	“

me sekretare Blerina Çinari, në datë 14.12.2010 mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.28/13 akti që i përket:

KËRKUES: Firma “Elgakoti” sh.p.k., përfaqësuar nga avokati Artan Limani dhe asistente avokate Jonida Bitraku, me autorizim.

SUBJEKTE TË INTERESUARA:

1. Zyra e shërbimit përmbartimor Elbasan, në mungesë.
2. Drejtoria rajonale e arsimit të qarkut Elbasan, në mungesë.

OBJEKTI: 1. Konstatimi i cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor si rrjedhojë e mosekzekutimit të vendimit të formës së prerë nr.505, datë 10.4.2002 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan.

2. Detyrimin e drejtorisë rajonale të arsimit të qarkut Elbasan për t’i shpërblyer kërkuesit dëmin pasuror e jopasuror në sasinë e vlerësuar nga Gjykata Kushtetuese nëpërmjet ekspertëve.

BAZA LIGJORE: Nenet 131/f dhe 142/3 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes, Vladimir Kristo; kërkuesin, që kërkoi pranimin e kërkesës dhe pasi shqyrtoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Me vendimin nr.505, datë 10.4.2002, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan ka vendosur: “Detyrimin e anës së paditur drejtoria arsimore e rrethit Elbasan që t’i paguajë anës paditëse shoqëria “ Elgakoti” sh.p.k. Elbasan, detyrimin e rrjedhur nga kontrata e datës 24.1.1994 për çmimin e transportit për periudhën 1.3.1994, deri më 31.12.1994, sipas vlerave të përcaktuara në kontratë në pikën 1 të detyrimeve të përcaktuara për drejtorinë arsimore të rrethit Elbasan.”.

Në datën 27.6.2002, me vendimin nr.225, është lëshuar urdhri i ekzekutimit nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan për ekzekutimin e vendimit të sipërpërmendur.

Zyra përmbartimore Elbasan ka proceduar me ekzekutimin e vendimit nr.505, datë 10.4.2002, duke i shlyer kërkuesit shumën prej 306.906 lekësh dhe më pas nëpërmjet vendimit me nr.495-06 të datës 28.12.2006, përmbartuesi gjyqësor ka vendosur pushimin e urdhrin të ekzekutimit të sipërpërmendur.

Kërkuesi e ka kundërshtuar pushimin e urdhrin të ekzekutimit të përmbartuesit gjyqësor dhe me vendimin nr.800, datë 23.4.2007, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan ka vendosur:

“Anulimin e vendimit datë 28.12.2006 të Përmbartimit Gjyqësor Elbasan për pushimin e

urdhrit të ekzekutimit nr.225, datë 27.6.2002 të Gjykatës Elbasan, për ekzekutimin e vendimit civil nr.505 datë 10.4.2002 të Gjykatës Elbasan, pasi detyrimi nuk është përmbushur.”.

Vendimi është lënë në fuqi nga Gjykata e Apelit Durrës me vendimin nr.10-2008-420 (487), datë 25.11.2008.

Gjykatësi i vetëm ka arsyetuar se kreditori (kërkuesi) kishte të drejtën e një shume prej 34.100 lekësh, e cila ishte derdhur nga pala debitore si tatim mbi të ardhurat pranë degës së tatimeve Elbasan.

Për sa më sipër kërkuesi i drejtohet Gjykatës Kushtetuese me kërkesën për konstatimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor dhe dëmshpërblimin e dëmit pasuror dhe jopasuror nga debitori.

Kërkuesi, në mbështetje të pretendimeve të tij përpara Gjykatës Kushtetuese, parashtroon në mënyrë të përmbledhur se:

- E drejta për një proces të rregullt ligjor, përfshin edhe të drejtën për të kërkuar ekzekutimin e vendimeve gjyqësore të formës së prerë. Organet shtetërore duhet të marrin të gjitha masat që të zbatojnë vendimet gjyqësore të formës së prerë dhe jo të pengojnë në mënyrë të pajustificuar dhe të paarsyeshme realizimin e të drejtave të shtetasve që burojnë nga këto vendime gjyqësore.

- Duke qenë se në rastin konkret organi shtetëror ishte i detyruar t’i shlyente kërkuesit një sasi të hollash, detyrimi për të bërë këtë pagesë buron jo vetëm nga nenet 42,142/3 të Kushtetutës të Republikës të Shqipërisë, por edhe nga neni 589 i Kodit të Procedurës Civile dhe nga nenet 20 dhe 21 të ligjit nr.8510, datë 15.7.1999 “Për përgjegjësinë jashtëkontraktore të organeve të administratës shtetërore”, si edhe nga vendimi i Këshillit të Ministrave nr.335, datë 2.6.1998 dhe udhëzimi i Ministrisë së Financave nr.1 datë 13.6.1997.

Drejtoria rajonale e arsimit të qarkut Elbasan ka parashtuar me shkrim para Gjykatës Kushtetuese, se ka shlyer çdo detyrim që buron nga vendimet gjyqësore të sipërpërmendura, kundrejt kreditorit, shoqëria “Elgakoti” sh.p.k. dhe nuk ka marrë asnjë lloj ankese nga shoqëria e sipërpërmendur për shumën e derdhur për llogari të kreditorit.

II

Lidhur me pretendimin për cenimin e së drejtës për një proces të rregullt gjyqësor për shkak të mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm

Ekzekutimi brenda një afati të arsyeshëm të vendimeve gjyqësore të formës së prerë është tashmë një standard i konsoliduar nga Gjykata Kushtetuese (Gjykata), si dhe nga Gjykata Europiane e të Drejtave të Njeriut (GJEDNJ), nëpërmjet një jurisprudence konstante.

Gjykata ka theksuar se e drejta për të kërkuar ekzekutimin brenda një afati të arsyeshëm të një vendimi gjyqësor të formës së prerë, duhet konsideruar si pjesë përbërëse e së drejtës për një proces të rregullt ligjor në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë dhe të nenit 6/1 të Konventës europiane të të drejtave të njeriut (shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese nr.35, datë 27.10.2010; nr.8, datë 23.3.2010; nr.21, datë 21.7.2009; nr.9, datë 1.4.2009; nr.6 datë 31.3.2006). Nga këndvështrimi i parimeve kushtetuese, lidhur me procesin e rregullt ligjor, që burojnë nga nenet 42 dhe 142/3 të Kushtetutës, si dhe neni 6 i KEDNJ-së , çdo qytetar, i cili i drejtohet një gjykate kompetente për realizimin e një të drejte, nuk mund të presë pa kufi për realizimin e saj. Ekzekutimi i vendimit gjyqësor të formës së prerë përbën një element thelbësor të shtetit të së drejtës dhe të vetë nocionit të gjykimit të drejtë. Asnjë organ shtetëror nuk mund të vërë në diskutim drejtësinë e vendimeve gjyqësore të formës së prerë. Çdo organ shtetëror detyrohet të marrë masat përkatëse për zbatimin e tyre (shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese nr.8, datë 23.3.2010; nr.9, datë 2.4.2003; nr.11, datë 10.3.2003).

Gjykata ka pranuar se ekzekutimi i vendimit të formës së prerë konsiderohet si faza përfundimtare e realizimit të një të drejte të fituar gjyqësisht. Vetëm pas realizimit të kësaj faze mund të konsiderohet se individi e ka vendosur plotësisht në vend të drejtën e tij të fituar. Në

raste të tilla, procesi i vendosjes në vend të një të drejte të shkelur përfshin jo vetëm vendimmarrjen e gjykatave, por edhe mënyrën e kryerjes së veprimeve konkrete të organeve përgjegjëse, të ngarkuara me ekzekutimin e vendimeve gjyqësore të formës së prerë. Një vonesë në ekzekutimin e një vendimi mund të justifikohet në rrethana të veçanta, por vonesa nuk mund të jetë deri në atë shkallë sa të prekë thelbin e së drejtës (*shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese nr.35, datë 27.10.2010; nr.6, datë 4.3.2010; nr.43, datë 19.12.2007*).

Gjykata, mbështetur në jurisprudencën e GJEDNJ-së, ka theksuar se kohëzgjatja e arsyeshme e procedimeve duhet të vlerësohet nën dritën e rrethanave të çështjes dhe duke marrë në konsideratë kompleksitetin e saj, sjelljen e kërkuarit dhe sjelljen e autoriteteve publike. Për vlerësimin e kompleksitetit të procedimeve duhet të kenë rëndësi të gjitha aspektet e çështjes, përfshi objektin, faktet e kundërshtuara, volumin e provave shkresore (*shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese nr.8, datë 23.3.2010; nr.9, datë 1.4.2009*).

Në rastin konkret, periudha që duhet konsideruar për efekt të ekzekutimit të vendimit gjyqësor përbëhet nga dy faza. Faza e parë i përket vënies në ekzekutim të vendimit të formës së prerë. Fillon në datën 27.6.2002, me vendimin nr.225, me anë të të cilit Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan ka lëshuar urdhrin e ekzekutimit për ekzekutimin e vendimit nr.505, datë 10.4.2002 dhe mbaron në datën 25.11.2008. Pikërisht në këtë datë, nga e cila fillon dhe faza e dytë, Gjykata e Apelit Durrës, me vendimin nr.10-2008-420 (487) ka lënë në fuqi vendimin nr.800, datë 23.4.2007, me anë të së cilit Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan ka vendosur:

“Anulimin e vendimit datë 28.12.2006 të përmbarimit gjyqësor Elbasan për pushimin e urdhrit të ekzekutimit nr.225, datë 27.6.2002 të Gjykatës Elbasan, për ekzekutimin e vendimit civil nr.505, datë 10.4.2002 të Gjykatës Elbasan, pasi detyrimi nuk është përmbushur.”

Duke pasur parasysh se veprimet përmbarimore për ekzekutimin e vendimit kanë filluar në vitin 2002, Gjykata konstaton se afati i ekzekutimit është zgjatur në mënyrë të paarsyeshme. Pas vendimit të sipërpërmendur të Gjykatës së Apelit Durrës, i cili linte në fuqi vendimin e Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan, që detyronte organet përmbarimore të rifillonin procedurën e ekzekutimit të detyrueshëm, këto të fundit duhet të vireshin menjëherë në lëvizje, duke qenë se ishin palë në proces. Për sa më sipër, vonesa që i përket gjithë fazës së dytë të periudhës së ekzekutimit të marrë në konsideratë është e pajustificueshme në kuptimin e një afati të arsyeshëm dhe të pranueshëm nga kjo Gjykatë.

Për sa i përket sjelljes së kreditorit, Gjykata vëren se ky i fundit ka përmbushur të gjitha detyrimet që burojnë nga legjislacioni në fuqi. Ai ka shfrytëzuar të drejtën e ankimit kundër vendimit të pushimit të përmbaruesit gjyqësor, në mbështetje të nenit 617 të Kodit të Procedurës Civile. Pas shfuqizimit të vendimit nga gjykata, organet përmbarimore duhet të rifillonin menjëherë procedurat për ekzekutimin përfundimtar të vendimit gjyqësor të formës së prerë. Mosveprimi i tyre për një periudhë gati dyvjeçare konsiderohet nga kjo Gjykatë si afat i paarsyeshëm dhe i padrejtë.

Duke qenë se objekti i kërkesëpadisë ishte shlyerja e një shume të hollash nga një organ administrativ kundrejt një personi juridik, Gjykata arrin në përfundimin se çështja nuk është aq komplekse sa që të justifikojë vonesën në ekzekutimin e një vendimi gjyqësor të formës së prerë.

III

Lidhur me pretendimin për kompensimin e dëmit pasuror dhe jopasuror

Kërkuari ka pretenduar përpara Gjykatës edhe dëmshpërblimin financiar, të ardhur për shkak të vonesës në ekzekutimin e vendimeve.

Gjykata thekson se në sistemin tonë ligjor, kushdo që konsideron se ka pasur një shkelje të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, mund t'i drejtohet kësaj Gjykate, pasi ka shteruar të gjitha mjetet e brendshme juridike, në kuptim të nenit 131, shkronja “f” të Kushtetutës. Një kërkesë e tillë është edhe ajo që ka paraqitur kërkuari për shkeljen e së drejtës për një proces të rregullt ligjor si rezultat i ekzekutimit tej një afati të arsyeshëm të vendimeve gjyqësore në favor

të tij.

Për sa i përket kërimit për kompensimin e dëmit, si rezultat i ekzekutimit me vonesë të vendimeve gjyqësore, Gjykata, në jurisprudencën e saj, është shprehur se ky është një kërkim i ri, i cili mund të paraqitet në gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, në bazë të dispozitave të Kodit Civil, që kanë të bëjnë me kompensimin e dëmit të shkaktuar, si rrjedhim i vonesës në pagimin e një shume të hollash (neni 450 i Kodit Civil). Vetëm pas shterimit të mbrojtjes juridiksionale, kërkuesi mund të vërë në lëvizje procedurat kushtetuese, në bazë të nenit 131, shkronja “P” të Kushtetutës (*shih vendimet e Gjykatës Kushtetuese nr.27, datë 20.6.2007 dhe nr.6 datë 6.3.2009*).

Sa më sipër, Gjykata Kushtetuese vlerëson se kërkesa për dëmshpërblim nuk mund të merret në shqyrtim prej saj.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të nenit 131, shkronja “P” dhe nenit 134, pika 1, shkronja “g” të Kushtetutës, si dhe neneve 72 dhe vijues të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Pranimin pjesërisht të kërkesës, duke konstatuar cenimin e së drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor si rrjedhojë e moszbatimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë, nr.505, datë 10.4.2002 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan.

- Rrëzimin e kërkesës për sa i përket dëmshpërblimit pasuror dhe jopasuror.

- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Petrit Pllloçi, Xhezair Zaganjori, Sokol Berberi, Sokol Sadushi, Vladimir Kristo, Altina Xhoxhaj, Admir Thanza.

Anëtare kundër: Vitore Tusha.